

Visitationspredikan i Dannemorabygdens församling 5 mars 2023.

Är det några av er som minns berättelsen om Spara och Slösa? Det var en serie som fanns i tidningen Lyckoslanten som Sparbanken gav ut. Slösa kastade sina pengar på nöjen och konsumtion, medan Spara klarade av att spara sina pengar och därmed unna sig något fint. Vi förstår ju alla att förebilden var Spara som var ordentlig och duktig. Medan Slösa var den stora förloraren.

Men i söndagens text är det tvärtom. Här träder Slösa fram som förebilden. Kvinnan öser, håller, det väldoftande och dyrbara balsamet över Jesus. Balsamet som motsvarade en årslön upprörde några av de andra som var gäster hos Simon den spetälske. De resonerar ju klokt. Med de pengarna hade man ju kunnat hjälpa de fattiga! Och visst ska vi hjälpa de fattiga. Men just denna dag stod generositeten i centrum. Jesus, Guds son, fick möta en kvinna, som saknar ett namn i texten, som överöste honom med det vackraste och mest dyrbara. Hon hade det längre perspektivet. Hon hade lyft sin blick och visste vad som skulle hända Jesus. I förväg smörjer hon hans kropp inför begravningen. Därav överflödet, därav den stora generositeten.

Liksom doften fyllde Simon den spetälskes hus med generositet, är det just upplevelsen, ja faktiskt doften, av generositet som jag bär med mig från veckans visitation. I Dannemorabygdens församling är det lätt att känna sig välkommen! Även om man som ny i kyrkan inte direkt förstår att man faktiskt är en del av gemenskapen, som kyrkan kallar församling, så kan man lätt hitta in. Trösklarna är låga i många av kyrkans verksamheter. Om jag inte tycker att jag kan sjunga, så berättar kyrkomusikern, att det kan jag visst om jag har ett struphuvud! Och jag sjunger ändå bättre än han själv! Självklart är jag välkommen att sjunga i kören. Om jag har barn kan jag passa på att väga barnet hos sköterskan från BVC och samtidigt delta i "kyrkis" i Kyrkans hus. Om jag behöver pusta ut från barnen och få lite vuxentid kan jag komma till "juntan" och kravlöst umgås med andra vuxna.

Personalen berättar att det finns stöd och förståelse i arbetslaget och att alla samarbetar mot samma mål. Tycker jag om film kan jag komma till filmkväll och dricka kaffe och äta popcorn och diskutera filmen efteråt. Och det är gratis. GRATIS kommer från ordet latin och betyder NÅD. Allt detta generösa och välkomnande påminner om kvinnan med balsamflaskan. Den doften som fyller församlingen berättar om något annat och dyrbart och skiljer sig åt från andra institutioner i samhället. Här finns en atmosfär som lever upp till människovärde, människans värdighet och plats i tillvaron. Här finns plats för att vara olika; oavsett om du är "bruksare" tre generationer bakåt, inflyttad från Stockholm eller har ditt ursprung i Afganistan eller Finland.

Under visitationen fick vi av Elena Namli (professor i Etik) lära oss om mänskliga rättigheter. Bland annat om människovärdesprincipen i grundlagen. Att alla har rätt att bemötas med samma respekt och rättigheter och att det inte handlar om att vi alla ska vara "lika". I dessa tider då kyliga och ondsinta krafter polariserar och skiljer åt, behöver arbetet för människovärdet stärkas så att alla människor får plats i vår gemensamma värld, i vårt samhälle. Vi fick lära oss att vår frustration kan vara bra. Att vår frustration över orättvisor, rasism och ojämlikhet faktiskt kan vara en demokratisk resurs.

På Kyrkorådet fördes samtal om att Svenska kyrkan, Dannemorabygdens församling, med sina förtroendevalda är en del av samhällets viktiga demokrati. Genom att vara förtroendevald tar man ansvar för demokratin i stort och stärker den tillit som behövs i samhället.

I Simon den spetälskes hus höjdes förargade röster om kvinnans slöseri. Röster som också kan finnas i var och en av oss. Dessa kritiska röster hörs ibland inifrån kyrkan. Kyrkan som emellanåt famlar efter sitt uppdrag och identitet. Besvikelse över att inte fler kommer till söndagens gudstjänst i Film, Dannemora, Morkarla och Österbybruk. Frågan ställs: Vad är det för mening att fira gudstjänst? Ja, det handlar om en ny tid för kyrkan. Barnens aktiviteter trängs med arbete, jakt och annat, så ja, vi lever i en annan tid. Men att fira gudstjänst hör till kyrkans DNA. Firar vi inte gudstjänst är vi inte kyrka. Men däremot finns det en del att tala om när det gäller gudstjänst. Sådana samtal har vi fört under visitationen. Vi har talat om att det visserligen kan komma få till söndagen, men att traditionen kring bygdens kyrkor ändå är stark. Kyrkan fylls i Morkarla bla den 4 advent då julen ska sjungas in, eller på julottan i Dannemora, eller under Allhelgonahelgen, som idag räknas som en av de största helgerna i kyrkan. Vi lyfte också blicken till vardagens alla gudstjänster – när det kommer över 70 barn och vuxna till TACO-LOV gudstjänst med efterföljande måltid, eller när dop, vigslar och begravning fyller kyrkan. Här finns också församlingen. Här firas gudstjänst. Men söndagarna? Jag uppmanar er att tänka på **tillgänglighet**. Hur kommer man till söndagens gudstjänst om man bor i Österbybruk (där de flesta bor) om söndagens gudstjänst firas i någon av de andra kyrkorna? Om jag inte har bil, om jag inte känner någon som går i just den kyrkan? Hur blir söndagens gudstjänst tillgänglig då? Det kan vara en svår nöt att knäcka men ni har resurserna att lösa tillgänglighet på olika sätt. Det har berättats för mig att man ville öka tillgängligheten till Morkarlas fantastiska medeltida kyrka. Frivilliga krafter anordnar därför Helgmålsbön på lördagarna de veckorna då söndagsgudstjänst inte firas. Klockorna ringer, Bibelns texter läses och dörren är öppen en gång i veckan! I Dannemora kyrka kommer inom kort möjligheten med borttagna bänkar innebära att man i kyrkan kan samlas på nya sätt. Kanske en tisdag för andakt och gemenskap? Orden delaktighet och ansvar som är en del av visitationens tema, låter flera församlingsbor

engagera sig, flera röster får höras. Ni har redan idag lekmanaledda gudstjänster som firas. Här ligger ni steget före många andra församlingar.

När man står framför den majestätiska och storslagna målningen Rosenkransmadonnan i Dannemora kyrka, svindlar det, när man tänker på hur människor i Dannemorabygden under århundraden har beskådat madonnan. Hur historien är fylld av människor som knäppt sina händer i både suckan och i tacksamhet, i glädje och sorg. De har också lyssnat till Bibelns stora berättelser som vi gör idag. De har också hört hur Jesus försvarar kvinnan med balsamet i Simon den spetälskes hus. Kvinnans kärlekshandling ska förkunnas och man ska berätta om vad hon gjorde överallt i världen. Det är den berättelsen som ska leva vidare, inte de kritiska rösterna. Utan generositeten, kärleken och trons berättelser som ska leva vidare.

Sara J Grip, kontraktsprost Upplands norra kontrakt i Uppsala stift.